

Aan de raad van de gemeente
Utrechtse Heuvelrug
Postbus 200
3940 AE DOORN

DATUM	17 december 2020	TEAM	BEI / IBT Financieel Toezicht
NUMMER	821C61C4	REFERENTIE	Maria van den Broek
UW BRIEF VAN	13 november 2020	DOORKIESNUMMER	06 – 361 034 55
UW NUMMER		E-MAILADRES	maria.van.den.broek@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Geen	ONDERWERP	Beoordeling begroting 2021

Geachte raad,

U heeft ons in het kader van het financieel toezicht de jaarrekening 2019, begroting 2021 en meerjarenraming 2022 – 2024 toegezonden. Aan de hand van de ingezonden begroting hebben wij de financiële positie van uw gemeente beoordeeld. Dit oordeel is belangrijk voor ons besluit over de in te stellen toezichtvorm voor komend begrotingsjaar: repressief toezicht of preventief toezicht. In deze brief informeren wij u over de toezichtsvorm 2021 van uw gemeente.

Doel van het toezicht

Het doel van het interbestuurlijk toezicht (IBT) is het waarborgen van de kwaliteit van het openbaar bestuur en ervoor te zorgen dat burgers erop kunnen blijven vertrouwen dat de overheid haar taken goed uitvoert. Financieel toezicht is één van de domeinen binnen het IBT en draagt bij aan een financieel gezonde huishouding van uw gemeente. Repressief toezicht is het uitgangspunt. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven uw begroting en de begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Toetsingscriteria

Ons oordeel baseren wij op de kaders en criteria genoemd in:

1. de Gemeentewet (artikel 203);
2. de Algemene Wet Bestuursrecht (titel 10:2);
3. het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
4. het gemeenschappelijk financieel toezichtkader GTK 2020 (gemeenten), van 9 april 2019;
5. onze begrotingsrichtlijnen en toetsingsaspecten (onze brief van 9 maart 2020).

Bevindingen en beoordeling

Wij hebben de begroting 2021 en de jaarrekening 2019 van uw gemeente tijdig ontvangen en beoordeeld op structureel en reëel begrotingsevenwicht. Dit betekent dat wij onderzoeken of de structurele baten ieder jaar de structurele lasten dekken en of de ramingen realistisch zijn. In het geval de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand wordt gebracht. Naar aanleiding van ons onderzoek komen wij tot de volgende beoordeling.

*Toezichtregime beoordeling 2021: **Repressief toezicht***

Uw programmabegroting 2021 voldoet aan alle criteria en is structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat de structurele baten voldoende zijn om de structurele lasten te dekken. Ook het gepresenteerde meerjarenperspectief is structureel en reëel in evenwicht. U kunt uw begroting direct uitvoeren. Onze goedkeuring is niet nodig.

Wel verzoeken wij u om ons:

- de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling toe te sturen;
- de documenten uit de budgetcyclus toe te sturen, zoals de kadernota en de voor- en najaarsrapportage.

Op basis van deze stukken zijn wij vanuit onze rol als toezichthouder in staat de ontwikkelingen rond de financiën van uw gemeente te blijven volgen.

Aandachts- en verbeterpunten

Wij hebben ons oordeel over het structurele en reële begrotingsevenwicht gevormd met behulp van de in dit GTK 2020 opgenomen kaders en begrippen, waaronder de toetspuntenlijst. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u korthedshalve naar Hoofdstuk 7 van het GTK 2020.

De toetsing van uw begroting en meerjarenraming aan dit kader geeft aanleiding tot de volgende aandachts- en verbeterpunten:

- **Stelpost jeugdzorg**

Voor 2022 wordt eenmalig aanvullend € 300 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering voor het jeugdhulpbudget. In afwachting van de uitkomsten van het landelijk onderzoek naar de kosten die gemeenten maken voor jeugdhulp is het toegestaan om vanaf 2023 een structurele stelpost te rammen.

U hebt de stelpost niet benoemd als risico in de risicoparagraaf en laten meewegen in de berekening van het noodzakelijke weerstandsvermogen. Wij adviseren u dringend voor de komende periode voor dat bedrag elders in de begroting een zekerheid in te bouwen.

- **Schuldpositie**

Als gevolg van de door u getroffen maatregelen bent u erin geslaagd de netto schuldquote ten opzichte van de begroting 2020 te verbeteren. Wij beoordelen dit als positief. U geeft echter aan dat naar verwachting in de toekomst de netto schuldquote weer een stijgende lijn zal laten zien. Wij constateren dat de netto schuldquote van uw gemeente zodanig hoog is dat een verdere stijging als risicovol zal worden bestempeld. Dit vraagt om beleidsmatige keuzes die leiden tot hogere inkomsten of lagere uitgaven. Wij verwachten dat u verdere uitvoering geeft aan uw eerdere voornemen om de schulden af te bouwen en dat u daarmee de netto schuldquote in de meerjarenbegroting terugbrengt.

- **Ingroeimodel onderhoud kapitaalgoederen**

U heeft dit jaar beheerplannen in de openbare ruimte vastgesteld. In de beheerplannen geeft u inzicht in de instandhouding van de kapitaalgoederen. Voor het onderhoud en vervanging kiest u voor een minimale variant. U maakt helder wat de financiële gevolgen zijn, namelijk dat de bestaande budgetten ontoereikend zijn. Vanwege de beperkte beschikbare middelen kiest u voor het onderhoud van de kapitaalgoederen voor een ingroeimodel. In 2024 zijn de onderhoudslasten dan op het gewenste niveau. Wij zijn hier geen voorstander van, aangezien dit tot gevolg heeft dat de raming van de onderhoudslasten in de jaren tot en met 2023 niet volledig zijn. Voor de toekomst vragen wij van u om bij nieuwe voorstellen de volledige lasten op te nemen in uw begroting.

- **Afschrijvingstermijnen**

U onderzoekt of de afschrijvingstermijnen van kapitaalgoederen, met name van de wegen, verlengd kunnen worden. Dit kan ertoe leiden dat de jaarlijkse kapitaallasten lager worden. Daarvoor heeft u een expertgroep in het leven geroepen en de accountant geconsulteerd. Een besluit tot het verlengen van de afschrijvingstermijnen zal gevolgen hebben voor het onderhoud van deze kapitaalgoederen. Wanneer u besluit om de afschrijvingstermijnen te verlengen, dan verwachten wij terug te zien welke

gevolgen dit heeft voor het onderhoud en op welke wijze u de kwaliteit van de kapitaalgoederen waarborgt.

Wij vragen u bij de volgende begroting en meerjarenraming met het voorgaande rekening te houden en te verwerken in uw stukken.

Vervolg

Wij verwachten zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk vóór 1 mei 2021 een reactie van u. Daarin dient u in ieder geval concreet aan te geven hoe u met de aandachts- en verbeterpunten aan de slag gaat. Het is uw verantwoordelijkheid om (een pakket van) maatregelen te treffen om het structureel en reëel evenwicht te herstellen en te behouden.

Wenst u een uitgebreidere toelichting op onze bevindingen, of heeft u vragen over de financiële positie van uw gemeente? Neem dan contact op met Maria van den Broek.

Tenslotte

In een brief heeft uw college op 7 december jl. “een noodkreet” naar ons geuit. Daarbij benoemt uw college verschillende ontwikkelingen en risico's die illustratief zijn voor de mate waarin de robuustheid van de begroting en houdbaarheid van uw gemeentefinanciën worden bedreigd. Uw college doet een appel op de provincie om samen met hen te pleiten voor voldoende geld van het Rijk, zodat uw gemeente een gezonde financiële basis legt om alle taken voor de inwoners goed te kunnen uitvoeren.

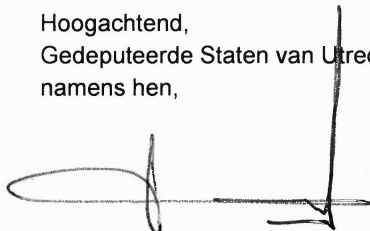
In dat licht willen we stil staan bij de huidige tijd en het financiële toekomstperspectief. Covid19 heeft veel tweeweg gebracht. Niet alleen maatschappelijk maar ook financieel. Net zoals bij uw gemeente, voelt het bij een groot aantal gemeenten als de spreekwoordelijke “druppel die de emmer” doet overlopen. Immers, gemeenten zijn nog hard aan de slag om tegenvallers binnen het sociaal domein op te lossen. We zien dat de financiële problemen van de gemeenten zich opstapelen. Dit gevoegd bij het besef dat we niet weten welke uitdagingen ons nog te wachten staan, maakt het financieel perspectief extra onzeker. Afgelopen jaar hebben we, als provincie, op verschillende wijzen op rijksniveau aandacht gevraagd voor de financiële situatie van de Utrechtse gemeenten. We blijven dit doen daar waar mogelijk. Samen met u!

Een afschrift van onze brief zenden wij – ter kennisgeving – naar uw college van burgemeester en wethouders.

Naast het financieel toezicht toetsen wij in het kader van het interbestuurlijke toezicht (IBT) ook uw taakuitvoering op de terreinen omgevingsrecht, vergunninghouders en informatie- en archiefbeheer. Deze werkvelden kennen een ander beoordelingsritme. Onze toezichtbrieven hierover ontvangt u op een ander tijdstip.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de interactieve IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht/interbestuurlijktoezichtkaart. Deze brief wordt vanaf 1 maart 2021 ook toegankelijk via deze kaart.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

R.C.L. (Robert) Strijk
Gedeputeerde Financiën, Organisatie, Economie en Europa

Belanghebbenden kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de datum van verzending of uitreiking van dit besluit daartegen bezwaar maken door het indienen van een gemotiveerd bezwaarschrift. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan:

Gedeputeerde Staten van Utrecht, t.a.v. de secretaris van de AWB-Adviescommissie bezwaarschriften van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Indien bezwaar is gemaakt kan ook om een voorlopige voorziening worden gevraagd, als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de beslissing op het bezwaarschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Bij het verzoek om voorlopige voorziening moet een kopie van het bezwaarschrift worden gevoegd. Hiervoor is griffierecht verschuldigd.

